

Crítica

ABAT DOMÉNEC, Francesc [et al.]: *Geografies expectants: Trajèccions. Paisatges en mutació constant*. Girona: Fundació Espais d'Art Contemporani, 2007. 200 p.

AGUILÓ, Anna; PLA, Xavier [ed.]: *Gaudí i Verdguer llegits per Josep Pla*. Girona: Universitat de Girona, 2006. 69 p.

ALEGRET, Joan Lluís: *Etnologia de les societats marítimes: perspectives d'anàlisi, àmbits d'estudi i propostes de treball*. Palamós: Càtedra d'Estudis Marítics de Palamós / Museu de la Pesca, 2007. 23 p.

ALEGRET, Joan Lluís; CHAOUKI CHAKOUR, Said: *Evolució institucional y desarrollo del sector pesquero en Argèlia*. Palamós: Càtedra d'Estudis Marítics de Palamós / Museu de la Pesca, 2007. 54 p.

ALEMANY I BORRÀS, Josep: *Blanes. Anàlisi d'estudi crític econòmic-polític-social*. Blanes: Arxiu Municipal / Ajuntament de Blanes, 2007.

ALÓS, Maria; PERAN, Martí [textos]: *Perdidos en el espacio: Un proyecto d'Artemio i Ximena Labra per a la Fundació Espais*. Girona: Fundació Espais d'Art Contemporani, 2007. 16 p.

BLASCO PERIS, Albert: *Tipologías turísticas: Un análisis de las distintas modalidades turísticas y de su impacto en el medio y en la sociedad de acogida*. Girona: Universitat de Girona, 2006. 244 p.

BORRELL, Miquel; GARCIA, Verònica: *Visiones: Sant Feliu de Guixols*. Santa Coloma de Farners: La Trona, 2007. 115 p.

BORRELL, Miquel; GUARDIOLA, Rosa: *Ermities panoràmiques: Amb cobxe fins a la porta*. Santa Coloma de Farners: La Trona, 2007. 73 p.

BOSCH PARER, Carles; EGEA CODINA, Antoni: *L'antic municipi de Calabuig*. Ajuntament de Bàscara, 2007.

BOSCH PARER, Carles; EGEA CODINA, Antoni: *L'antic municipi d'Oriols*. Ajuntament de Bàscara, 2007.

CALABUIG, Jordi; CASTAÑER, Margarida; FIGUERAS, Marta [ed.]: *Territori, urbanisme, arquitectura: Actes del VI Seminari de Turisme Rural de Catalunya*. Girona: Universitat de Girona, 2007. 107 p.

La nova realitat del mar

ROIG, SEBASTIÀ (text);

VELASCO, Maria (fotos).

Diàlegs amb el mar.

Diputació de Girona / Ajuntament de Roses, 2007.

De relats i descripcions sobre la vida i la feina dels pescadors, n'hi ha una digna representació en la literatura del país. Però la imatge romàntica d'aquest ofici no fa justícia a una realitat que, si bé matisada per la tècnica i els avenços actuals, té el seu propi encant per a tot aquell que sap trobar-l'hi. La fotògrafa Maria Velasco, de Roses, ha entès que el seu art podia reflectir aquesta nova realitat dels homes i dones del mar. Per això, no ha dubtat gens a pujar als vaixells que cada dia surten a feinejar, i n'ha fet la crònica visual, moment a moment, detall per detall. No ha oblidat, però, el món paral·lel que els vaixells deixen en terra, i que n'espera el retorn per continuar feinejant amb les captures a la llotja del peix, amb les xarxes que caldrà reparar, i amb tot aquell entorn una mica intimidador per al profà de terra endins, que no acaba d'entendre quina força empeny aquesta gent a sortir a la mar.

Les imatges de Maria Velasco parlen totes soles, però, justament per vestir-les amb el suport que ens dóna la seguretat d'allò conegut, Sebastià Roig hi ha posat el toc literari, gairebé poètic,

que arrodoneix la sensació d'haver entrat durant una estona en aquell ambient.

És un encert haver reservat les pàgines finals del llibre per incorporar-hi els peus de foto, en català, castellà, francès i anglès. Això permet no haver de trencar les seqüències d'imatges a tota plana, de manera que l'impacte visual és més poderós. A més, serveix per donar una explicació, pas a pas, de les situacions, elements i personatges que intervien en aquest dur ofici. Així, *Diàlegs amb el mar* no solament resulta un exercici d'estètica visual i literària, sinó un merescut homenatge a tots aquells que ens permeten tenir peix a taula.

Dani Vivern

Miravittles: tot un món per explorar

DIVERSOS AUTORS.

La revolució del bon gust.

Jaume Miravittles i el Comissariat de

Propaganda de la Generalitat de Catalunya (1936-1939).

Edició a càrrec

de Rafael Pascuet i Enric Pujol.

Viena Edicions, 2006. 278 pàgines.

Jaume Miravittles i Navarra (Figueres, 1906 – Barcelona, 1988), conegut popularment per Met, va ser un home d'acció i un intel·lectual heterodox. La seva persona demana a crits una biografia –densa, atapeïda i plena de notes a peu de pàgina–, ja que la seva trajectòria té tots els ingredients per deixar el lector clavat a la cadira. Mentre aquest treball no arriba, podem anar fent boca amb l'excel·lent volum col·lectiu *La revolució del bon gust. Jaume Miravittles i el Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya (1936-1939)*, coordinat per Rafael Pascuet i Enric Pujol.

El llibre, aparegut el 2006 coincidint amb el centenari del seu naixement, organitza els continguts en tres apartats. El primer bloc temàtic –i el més nodrit– ens descriu què era i com funcionava el Comissariat de Propaganda de la Generalitat Republicana, un organisme que, sota la direcció de Miravittles, va exercir una tasca extraordinària en defensa dels valors catalans i democràtics, mitjançant unes campanyes moderníssimes, plenes de continguts humanistes i de gran valor artístic. El conjunt de fotografies, cartells i il·lustracions que aplega el volum així ho reflecteix.

L'historiador Daniel Venteo ens revela l'organigrama intern del Comissariat i posa nom als seus col·laboradors, sense oblidar la producció

constant de films, cartells, llibres, exposicions o butlletins de propaganda. També recull les seves accions internacionals, les activitats al front i la rereguarda, i les gestions diplomàtiques del final de la guerra. Alguns dels col·laboradors de Miravittles disposen d'entrada pròpia —el fotògraf Pere Català Pic, el grafista Carles Fontserè i el cineasta Joan Castanyer—, i Venteo remarca les campanyes més importants —com la de la mascota «El més petit de tots» o l'exposició d'art català medieval, celebrada a París el març de 1937.

En el segon apartat del volum, Ramon Batalla traça amb destresa els episodis més destacats de la vida convulsa de l'empordanès, Jaume Santaló evoca la Figueres on va créixer i Josep Playà evidencia la relació constant entre Met i el seu amic de joventut Salvador Dalí. El tercer bloc del llibre passa revista a l'obra periodística i literària de Miravittles: Jaume Guillaumet ens

el presenta com a periodista compromès; Anna Teixidor descriu la seva trajectòria periodística a l'exili, i Enric Pujol ofereix un estudi molt interessant de la seva producció literària, on queda clar que Miravittles va ser, tothora i arreu, «un intel·lectual que participà en el gran debat de les idees del seu temps».

Sebastià Roig

Escalencs a la Costa Brava

BOIX, Lurdes; BARNEDA, Pere.

Anar a fer tenda. Les acampades de pescadors escalencs a la Costa Brava.

Ajuntament de l'Escala
Ajuntament de Castell-Platja d'Aro, 2006.
83 pàgines.

El Museu de l'Anxova i de la Sal de l'Escala, inaugurat ara fa un any i concebut com un interessant atractiu cultural i turístic de la vila empordanesa, comença a donar els seus fruits. Aquesta primavera s'hi ha pogut veure una interessant exposició que ha permès acabar de recuperar de l'oblit i conèixer millor un costum que els pescadors de l'Escala van practicar durant generacions. De fet, d'ençà de 1998, a la cala Rovira de Platja d'Aro se celebra cada setembre una mena d'aplec festiu que ho recorda, i l'any passat Lurdes Boix i

Pere Barneda ja van publicar el llibre *Les acampades de pescadors escalencs a la Costa Brava*.

Amb el bon temps i fins a la fi de l'estiu, diverses famílies de pescadors de l'Escala s'escampaven per les cales de la Costa Brava. L'«anar a fer tenda», com es coneix aquesta pràctica, consistia a instal·lar-se —avis, fills, néts i tiets— en alguna de les cales del litoral giro-ní, només amb una tenda i l'imprescindible per a la seva subsistència quotidiana, i dedicar-se a buscar bons caladors de pesca i indrets on col·locar les captures amb un marge de guany digne.

Aquesta forma de vida va perdurar fins als anys cinquanta del segle passat, i permetia a moltes famílies sobreposar-se a les limitacions que el mercat del peix imposava a la seva vila nadiua. Els *escalencs*, com eren coneguts aquests pescadors arreu on s'establien, trobaven bona acollida entre els primers estiuejants de la Costa Brava, als quals subministraven peix a bon preu. Però va ser precisament l'esclat del *boom* turístic, juntament amb la gene-

ralització de les embarcacions a motor, que permetien fer distàncies llargues sense necessitat d'haver de traslladar-se temporalment, el que més va contribuir a la seva desaparició.

L'exposició es complementa amb el suport d'un excel·lent audiovisual que inclou el testimoni d'alguns protagonistes d'aquesta tradició, amanit amb diverses fotografies i algunes filmacions de l'època. És un document evocador, emotiu pels testimonis que presenta, i resulta en conjunt una interessant aportació al millor coneixement d'aquest món mariner de la Costa Brava abocat inexorablement a l'extinció.

Coïncidint amb la inauguració d'aquesta exposició va tenir lloc la signatura d'un conveni d'adhesió del museu escalenc a la xarxa La Mar de Museus, dins la qual s'integren diversos museus de temàtica marinera de la costa catalana. Aquesta estructura de cooperació està encapçalada pel Museu Marítim de Barcelona, centre de reconeguda trajectòria en la salvaguarda i estudi del patrimoni marítim, que amb aquesta iniciativa pretén rendibilitzar esforços i aprofitar diverses sinergies museístiques entorn del món de la mar.

David Moré Aguirre

